

Előfizetési feltételek:

Orosházán házhozvívva és vidékre postán:
 Egész évre . . . 4 frt
 Fél évre . . . . . 2 „
 Negyed évre 1 „

OROSHÁZA

Hirdetési díjak:

Hirdetések a legutóbbi számban számítanak.
 A „Nyitány”-ban a három hasábos petitor díja 15 kr.
 Hivatalos hirdetések, a hivatalos lap árszabályának feléért közöltetnek.
 Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban és Bille ur. üzletében.

Hetilap a megyei, községi, ipar és társadalmi élet köréből.

Szerkesztőség Orosházán:
 Posta-utca Erneszt ház, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.

Megjelenik hetenként vasárnap.
Egyes szám ára 10 kr.

Kiadóhivatal:
 Böhm és Patzauer könyvnyomdája, hova az előfizetési pénzek küldendők.

Előfizetési felhívás!

az

OROSHÁZA

czimű társadalmi és közgazdasági heti lap 1877. évi ápril-decemberig terjedő évfolyamára.

Megjelenik minden vasárnap; előfizetési díja helyben házhoz hordva, vidékre postán küldve:

háromnegyed évre . . . 3 frt
 fél évre . . . . . 2 „
 negyed évre . . . . . 1 „

Az előfizetési pénzeket kérjük a kiadóhivatalhoz czimezve. (legzélszerűbben 3 kros póstaútvánnyal) küldeni.

Böhm és Patzauer,
 az „Orosháza” kiadói.

Tisztelt olvasóinkhoz.

Arra, hogy ezen lap szerkesztőségét — csekélységem teljes tudata mellett is — elvállaljam s a békésmegyei társ-lapok kiváló tehetségű szerkesztői sorába lépni bátorodtam, nem önhittség vezérelt, hanem buzditott azon több oldalról nyilvánult s indokolt óhaját, hogy Orosháza s nagy vidéke mivelte közönségének lapja legyen, mely társadalmi mozzanatait ecsetelje, anyagi érdekeit képviselje, az irodalom, gazdászat ipar és kereskedelem terén felmerült eseményekre a figyelmet felkeltse s közönsége legyen a közmívelődés fejlődésének.

És ennek megfelelő irányban fog a lap működni, fel és lefelé megőrzött önállóság és függetlenséggel szolgálni fog a közmívelődés terjesztésének.

Kifejtettebb községi és egyleti életünk bő anyagot szolgáltat arra, hogy a nezetkülönbségek mellett higgadt modorral a téves törekvések helyesebb útját jelezhessük, s az őszinte jó akaratnak irányt adhassunk — e célból tárgyilagos és tisztességes e vi polemikának szívesen nyitunk tért, — kiváló figyelmet fordítunk a népnevelés még oly sokat igénylő nagyfontosságú ügyére; vidékünk elismerten a gazdászat magasabb színvonalán áll, s az e téren működő annyi szakképzett erő és tehetség bizonyára bő anyagot nyújtandó vidéki bár — de közreműködésük által érdekessé és tanulságossá váló lapunknak.

Vidékünk ipara és kereskedelme öröndetes tömörülést, haladást tanusít, s ezen törekvések buzditó lankadatlan támogatásra számíthatnak.

Gondunk lesz az irodalom és művészet terén felmerülő nevezetesebb eseményeket és vívmányokat jelezni, s igyekezni fogunk tárczáink és a napi hírek változatosságával lapunk érdekességét emelni.

Hogy azonban mindezeknek megfelelőhessünk, első sorban is tisztelettel kérjük a közönség pártfogását különösen a szellemi támogatást, — kérjük a lap eddigi tisztelt munkatársainak további — s az ország ezen legnagyobb falujának és vidékének feltűnően sok és jeles tehetségű s minden szellemi téren kölönben is

működő tényezőinek újabb, a lap fentartását biztosító közreműködését.

J lentjük továbbá, hogy a szerkesztőség elkülönítve működik a kiadóhivaltól. Minden hozzá címzett közleményekért a törvény irányában köteles felelőség mellett egyesek irányában is lovasias titoktartást biztosít.

Talán jobb lett volna a megyei sajtó terén egy akkor lehetővé válandó nagyobb napilap körül összpontosítva látni a hivatott tehetségeket — de ez, bár szellettetve is volt, megynkben már négy lapja lévén, túlhaladott álláspont, melyből azon tanulság vonható le, hogy a sajtó törekvéseit bizonyos irányban vagy meghatározott keretbe összpontosítani ellenkezők a gondolat szabad nyilvánításának fogalmával és függetlenségével — és így megkísértjük mi is önállólag vállalkozni egy lap szerkesztésének nehéz munkájával.

Foltiny Ignác,
 felelős szerkesztő.

Baró Eötvös József pusztá-szent-tornyai magányan.

Felolvasatott a békésmegyei régészeti és közmívelődési egylet 1877. márczius 18-án tartott vándorgyűlésén.

Ott van végre a Biblia is, nevezetesen az egri kiadás harmadik füzet: „Izaiás jóvendolésótól a Makkab usok II. könyvéig,” melyet, hogy a báró szorgalmasan olvasott, bizonyosságul szolgálunk azon margális jegyzetek s aláhuzott egész versszakok, milyenek, — kivált Ezaiás könyvében — minden lapon találhatók. Ugy hiszem nem lesz érdektelen ezen kijegyzett helyek némelyiket ide igtatni, tanúságul annak, hogy a szent könyv olvasának figyelmét mik kötötték le kiváltképen.

Ezaiás I R. 7. „Földetek pusztá, városaitok tüzzel égették, tartományotokat szemetek láttára idegenek emésztik föl, és elpusztul az, mint ellenzéges pusztulás által.”

16—18. „Mondjátok meg, hogy legyetek tiszták, vegyétek el gondolataitok gonoszságát színeim elöl, szunjetek meg gonoszul eszelekedni. Tanuljátok jól eszelekedni, köressétek az igazat, segítsétek az elnyomottat, tegyetek itéletet az árvának, oltalmaztátok az özvegyet. Azután jöjjetek és panaszkodjatok rám! — ugymond az ur.”

II. 3—4. „Jertek menjünk föl az ur hegyére és Jákób Isteae házához, s ő megtanít minket utaira, és ösvényén fogunk járni, mert Siaból megyen ki a törvény és az ur igéje Jerusálemből.”

„És megítéli a nemzeteket, és sok népet megfenyít, és ok kardjaikból szántóvasakat és dardáikból sarlókat csinálnak, nemzet nem emel kardot nemzet ellen, és nem gyakorolotnak többé hadakozásra.”

12—16. „Mert a seregek urának napja minden kevély és nyakas ellen jó és minden nagyvívó ellen, hogy megáláztassék, és a Libanon minden magas és fölemelkedett cedrusi ellen, és Bázán minden cserfája ellen, és minden magas hegy ellen, és minden fölemelkedett halom ellen, és minden magas torony ellen, és minden erős kőfal ellen, és Tarzis minden najeja ellen, és minden ellen a mi látásra szép.”

13. „Azért vitetik fogságra az én népem, mert nincsen belátás.”

20—22. „Jaj nektek, kik a gonoszt jónak mondjátok és a jót gonosznak, a sötétséget világossággá téven, és a világosságot sötétséggé, a keserűt edessé téven és az edeset keserűvé!”

Jaj nektek, kik bölesek vagytok, tiszszemetek elött, és tinnagatok elött okosak.”

Jaj nektek, kik hatalmasok vagytok a boritalra és erős férfiak a részegeskedésre! Kik igazságot fosztok az Istenetlenek ajándokaért és az igaztól az ő igazságát elveszíték.”

11. R. 9. v. „Nem ártnak és nem öldöklnek

az én egész szent hegyemen, mert betelt a föld az ur ismeretével, mint a tenger elborító vizeivel.”

Ennyit a kis könyvtárról.

A nemes báró igen szerette pusztá-szent-tornyai csendes magányát. Mielőtt miniszterré lett, gyakran fel is kereste s huzamosabban idözött e kedves helyen; megsokasodott elfoglaltsága azonban az utóbbi időkben csak egy-két napi látogatást engedett tennie. Ekkor rendszeren azzal köszöntött be gazdatisztjéhez: „Megszöktem Pestről, nem tudják, hogy ide menekültem.” „Csalodok nagyméltóságod, — viszonzá erre nem egyszer mosolygva a felügyelő — s megmutatta a bárónak a majdnem vele egy napon megjött politikai lapokat, melyek újdonságai között jelentve volt már: „Baró Eötvös József pusztá-szent-tornyai birtokára utazott. „Ördögök van azoknak az újság íróknak — jegyzé meg ekkor a báró fejcsóválva, — hogy azok elöl semmit sem lehet eltitkolni!”

E látogatásokat azután egészen a magányának, de sohasem a tétlenségnek szentelte. Vagy gazdasága után nézett, vagy olvasott, vagy sétál közben gondolkozék, elő-elovette zsebkönyvét s a kert valamely fájának törzséhez támasztva, jegyeztetett. A „gondolatok” között bizonyára sok lesz olyan, melyek a kedvelt magányban villantak föl a télemlen lenni soha nem tudó nemes lélekben, s itt írtak papírosra.

1865 ben egyhuzomban két hetet töltött a báró Pusztá-Szent-Tornyai s itt készíté el Szalay László fölött tartott emlékbeszédét, a nemes barátságának ez ép oly nagybecsű, mint meleg nyilatkozatát. „E két hét alatt annyit dolgoztam — mondá az itt időzés végeztével, — a mennyit Pesten két hónap alatt sem tudtam volna végezni.” Ez volt leghosszabb itt mulatása. Gyengéd, figyelmes, szelid lelkületére oly szépen jellemző világosságot vet az, hogy a midőn e két heti időzés után eltávozott, saját gazdatisztjének családjától „bocsánatot kért, hogy oly sokáig alk. lmatlankodott.”

Jöveteléről, különösen kedvelt, s bizalmára, szeretetére teljesen méltó tisztjét, Torkos Inrét mindig levélben tudósította, hanem e levelekben a megerkezéséről szóló tudósításhoz rendszeren az is volt csatolva: kéri, ne tudassa jöttét senkivel, mert rövid itt idözése alatt egészen egyedül kíván maradni. Ilyenkor aztán a legközelebbi vasuti állomáshoz kocsi ment eléje, s ha még nappal érkezék s az idő épen alkalmas volt, kevéssel megjötté után pusztai séta-botját vette kezébe, s ezen szóval lépett tisztje elé: „menjünk!” Ekkor aztán a gyaloglásnak nem volt vége-hossza, s a hol csak valami látni való kínálkozott a pusztán, azt mind gondosan felkereste s megszemlélte. Faradhatatlan gyalogoló volt, s testének kitartó erejét talán csak lelkének érdeklődése multa felül, mely mindent megfigyelt s a szemlelőlésbe soha bele nem faradt.

Reggel rendszeren hat órakor kelt, s ekkor theját mindig maga készíté, — maga főzte s maginosan költé el. Reggeltől délig, aztán a körülményekhez képest vagy iroszobájában dolgozott, vagy a pusztát járta be, vagy gondolatával a kertnek rozsaí között idözött. Mint már fonebb említettük, ezek voltak kedvencz virágai s ezekről az vala költői itéletre: „Rozsát soha sem lehet elegendőt tenvesztetni.” A budai kertet is rendszeren a szent-tornyai birtok láttá el nemesített rózsákkal.

Mikor aztán az ebéd-és idje elérkezett (itt a pusztán a rendszer déli 12 órá), ekkor pontosan megjelent tisztje család körében s ennek tagjai, val együtt költötte el az ebédet, melynek legizesebb fűszerét mindig az ő nyájas, derült, enyelgőtréfalozó, vidor társalgása képezé.

Az ő szeretetreméltó, kedves egyénisége számított minden feszességet s merevséget s menel bizalmasab volt, a szívet maga iránt annál nagyobb tiszteletre gerjeszté. E szíveség, s részvét, e szeretetteljes nyájasság nem volt tettettett, nem a nagy urnak magára kevszerített leereszkedése, hanem a nemes szívü embernek legőszintébb igaz érzelmé s kiterjedt az mindenkire, a ki csak körébe jutott.

Lapunk mai számához egy oldal hirdetés van csatolva.

A szent-tornyai tiszt lakot kis gyermekek is népesíték, a gazdatiszt családjának tagjai. Mily nyájasságot tanusított a nemes báró e kicsinyek irányában is! Ugy elenyelgett, úgy eltréfált velök, mint igazán a gyermek barátja. A kis Bertának kettős cseresznyéből fülön-függőket aggatott, a kis Józsi fejcsékéjét egy husveti alkalommal körülrakta piros tojásokkal melyeket számára ő maga hozott Pestről ajándékol. S ilyenkor a csendes hajlékot mily vidám, mily derült kacaj hatotta át, a gyermekeké s felnotteké egyaránt!

Iparunk és iparosaink.

Iparunk s iparosaink jelenlegi állása, a rohamos sebességgel fejlődő s mind inkább előbbre törekvő iparunk korszerű vívmányai s ezzel szemben a kis-ipar hanyatlása, iparosaink szakképzettség s műveltségi állapota: mindezek oly nagy fontossággal bíró kérdéseket képeznek, melyek hazánk anyagi érdekeit a legérzékenyebb oldalról érintik.

Iparunk készítményei, némely iparezikét tekintve, még mindeddig nem állják ki a versenyt a külföld hasonló készítményeivel, melyek nemcsak szabatos és csinos kivitelben, hanem néha olcsóságban is föltűnülnek a honi készítményeinket s gyártmányainkat. Igaz ugyan, hogy ma már oly iparosaink is vannak, kikre büszkén tekinthetünk s kik iparezikéiket oly kiváló gonddal, műzlessel és csinnal állítják ki, hogy e tekintetben bármily e nemű külföldi készítménnyel is versenybe szállhatnak; de más részről különbséget találunk az árban. Továbbá meg kell jegyeznünk azt is, hogy kitünőbb iparosaink még nincsenek eléggé tekintélyes számban, úgy annyira, hogy újainkon számíthatnók össze. Ezek szaporodása pedig csak úgy volna elérhető, ha — némely egyesületek, gyártóink, főuraink példájára — a jobb erők nagyobb méltánylásban és előnyben részesülnének a külföldiek ellenében, mert csak kárhözvátandó azon indolencia, melylyel némelyek honi készítményeink irányában viselkednek.

Iparunk a gőz- és erőművi gépek általános használata óta nagy lendületet nyert s ha csak egy-két évtizeddel tekintünk is vissza iparunk akkor, állapotára, örvendetes haladást észlelhetünk, úgy: hogy ma már egy szakavatott s ügyes iparos oly fényes jövőt biztosíthat magának, mint bármely más ember, más — talán nagyobb dícsőséggel kecsegtető — pályán; s mégis vannak még elegendő annyira előítélettel viseltetnek az iparsz. foglalkozása s társadalmi állása iránt, hogy gyermekeiket, ha másképp nem bírják, inkább más, tekintélyesebbnek látszó és ígérkező pályán félig műveltetik ki, vagy sehogyan sem, mint-hogy derék, becsületes s talán gazdag iparost nevelnének belőlük. — Már hiába, meg van az a csökönyös magyarázat az a túlzott családi, rangi büszkeség, mely alacsony fokú pályának tekintti az iparit s innen van aztán az a sajnos körülmény, hogy másnemű téren (pld. a jogin) anyagi kapacitással bírnak, hogy harmadrésze is elég volna; vagy ellenkezőleg, anyagi tengődő, szerencsétlen embert látnak, hogy az embernek megindul rajta a szíve; míg az ipar terén bizony éppen nem bővelkedünk a ránylag sem anyagi kapacitásban, sem tengődő életűekben. Az a szivódás, mely az iparosok, nevezetesen a kis-iparosok között mindinkább nagyobb mérveket ölt, más okokkal bír, melyekről, valamint a kis-ipar hanyatlásáról s az iparosok neveltetése s műveltségi állapotának hiányáról a jövő számban.

Hivatalos átírat

az aradi kir. közjegyzői kamarától, Békésmegye alispáni hivatalához.

Az aradi kir. közjegyzői kamara. Tekintetes alispáni hivatal! Egy év és két hónap folyt le, mióta a kir. közjegyzői intézmény hazánkban életbe lett léptetve.

Ez idő lefolyása alatti tapasztalat arról győzte meg a kamarát, hogy nemcsak a nagy közönségben sokan, hanem a községi elöljáróságok tagjai és különösen a községi jegyző urak között is maiglan is többen vannak, kik a közjegyzőkről szóló 1874. 35. t. cz. 54 §-ának rendelkezését nem ismerik vagy azt kellek meg nem figyelik, azt t. i., hogy a házasságok közötti kötelező minden oly jogügylet, melyekben ezen személyek egymás irányában kötelezettséget vállalnak, vagy jogot szereznek, csak úgy érvényes, ha azon jogügyletük közjegyzői okiratba foglalatik, szóval, hogy a házasságok közötti jogügyletek megkötése közjegyzői kényszer alá lett elhelyezve.

Az eddigi tapasztalatok nyomán arról is meggyőződött a kamara, hogy a házasságok között köttetett magán okiratok, a melyekben nem lett kitüntetve, hogy a szerződő felek, hitvestársak s ennél fogva a telekkönyvi hivatalok, nem bírván tudomással a szerződők hitvestársi viszonyáról, az átírat vagy betáblázást elrendelték, azonban ennek dacára a felek rendkívüli karos csalódásnak vannak és lettek kitéve, mert az okirat, a melynek alapján az átírat vagy betáblázás elrendelve lett, érvénytelen lévén, érvénytelené válik az annak alapján elrendelt átírat vagy betáblázás is, és ekkép a törvényt nem tudó felek jóhiszeműségük mellett is a legnagyobb károsodásnak és joghátránynak vannak kitéve.

Ugyanez történik gyakrabban a házassági szerződésekkel és másnemű telekkönyvi jogot nem tartalmazó jogügyletekkel, — a felek magán okiratban megcsinálják a házasság szerződést, vagy más egymásközötti jogok és kötelezettségekre vonatkozó jogügyletet, s azok a törvény nem ismerésénél fogva azon hitben élnek, hogy megkötött házassági szerződések illetőleg jogügyletük van, holott nincs, mert a magán okiratba foglalt szerződések, illetve jogügyletük merőben érvénytelen és semmis — miután az nem közjegyző előtt köttetett.

Nemcsak a közjegyzői intézmény és a közjegyzők, hanem maguknak a feleknek érdekében is — hivatkozva az ezen kir. jegyzői kamara részéről 1875. decz. 27-ől 29/1875. kam. sz. a. tek. alispáni hivatalhoz intézett átíratra és tekintettel a fennebb jelzett újabb — a felek megkötését képező tapasztalatokra ismételt indítatva érzi magát ezen kir. közjegyzői kamara a tek. alispáni hivatalat tisztelettel megkeresni, miszerint a hatósága területén lévő községi közegeket rendeltileg figyelmeztetni méltóztatassék azon hátrányokra, a melyek a hivatott törvény mellőzéséből a felekre hátrányos, valamint azon felelősségre, a mely a házasságok között keletkezett jogügyletek törvény elleni megkötéséből az azt eszközölő községi közegeket sújtja, — és ennek folytán szigoruan utasítani méltóztatassék, hogy ők mint a nép első sorbani tanács adói a hazas társulat az egymás között megkötött szardékolt mindenemű szerződések, jogok és kötelezettségekről szóló jogügyletek eseteiben a közjegyzőkhöz utasítsák.

Azon esetekben pedig a midőn a felek kitanítatva a törvény rendelkezéséről, a közjegyzőkhöz eljönnek jogügyletüknek közokiratban való megkötése végett az eddigi tapasztalatok nyomán azon nehézségek merültek fel, hogy a közjegyző a feleket nem ismervén s azok a közjegyző által ismert két a személy azonosságát bizonyító tanut nem hozván a közjegyző a felek hátrányára miután a költséges utazást is megtették a közjegyzőhöz való jövetelükkel nem veheti fel ügyüket.

Ez irányban is tisztelettel felkerjük a Tekintetes alispáni hivatalat, miszerint a községi elöljárókat, illetve a jegyző urakat arrais utasítani méltóztatassék, hogy az említett — a közjegyzőkhöz utasított — feleket a nehézségek elhárítása és a feleken lehető segítség szempontjából oly igazolvánnyal lássák el, a melynek alapján a közjegyző meggyőződhetessék az illetők személyazonosságáról. Kelt Aradon, az aradi kir. közjegyzői kamarának 1877. évi március 4-én tartott rendes üléséből. A kamara elnöke B o n t s D ö m e s k

A másolat hitelül

Rátz Máttyás.

Békésmegyei közj. kiadó.

Helyi és vegyes hírek.

● **E lapunk** az új negyedév első száma lévén, azt minden eddigi előfizetőinknek megküldjük oly kéressel, hogy az továbbra is becses pártfogásukba tartani, s minél tagasabb körben ismertetni sziveskedjenek. Egyszermind kérjük előfizetéseik megújítására s a netalán hátralékok beküldésére.

□ **Necrológ.** Schröder István Gróf Karolyi György ő exellentiaja orosházi uradalmának számvevője az egészség és erőteljesség mondhatni mint képe tegnap reggel 37 éves korában alig néhány heti betegeskedés után elhalt. Megdöbbentő tanulság az emberi test szervezetének gyarlóságáról. A korán elhunytban Grófi ura egyik legjobb, szakképzett tisztjét, a társadalom egy művelt, hazafias tevékeny tagját, tisztársai igaz barátot veszítették; Kesergő fiatal özvegye s, rokonai találjanak vigasztalást a részvétben, melylyel fájdalomukban a közönség minden rétege általában osztozik. A gyászjelentés így hangzik: Özv. Schröder István szül. Jóna Ilona, valamint édes anyja özv. Jóna Lajosné, testvére Jenő, Lajos, Karolin és László, sógora Manszbarth János és számos rokonok keseredett szívvel jelentik — a felejtethetlen férj, a gyengéd vő, szerető sógor és őszinte barátunk Schröder Istvánnak nagymélt. Gr. Karolyi György urad. számvevőjének, f. év. március hó 3-én reggel 7 órakor, életének 37. boldog házasságának 7-ik évében, tüdőosorvadásban történt gyászos kimulását. A boldogulniak kult tetemei ápril hó 1-én d. u. 5 órakor fogták örök nyugalomra tétetni, az engesztelő szent mise-áldozat pedig ápril hó 10-én d. e. 9 órakor fog az egek urának bemutatni. Orosháza, 1877. március 31. Béke lengjen hamvai felett!

□ **Az orosházi „Társalgó egylet”** husvét első napján az „Alföld” szálloda nagytermében zártkörű táncvigalmat rendez. — Belépti díj 50 kr. Kezdeté 7 órakor.

— **Színészeink** mult hétfőn tartották utolsó előadásukat s Gyulára távoztak. — Az utolsó 6 előadás alatt tömegesebb pártolásban részesültek,

a társulat minden tekintetben megérdemli a pártolást s kívánjuk, hogy Gyulán is részesüljön ebben. — **A megyei közigazgatási bizottság** legközelebbi ülése ápril 9-én veszi kezdetét.

— **Békés megye bizottmánya** még mult évben tekintettel a közforgalmi s kereskedelmi viszonyokra Orosházának a vasuti indóháztól kezdett veendő s Komlós felé vezető útra a közmunka alapból 10000 frtot utalványozott s ezen összeg erejéig terjedő hosszúságban az utat meg is készítette; — de fentartásáról s mi legfőbb tovább folytatásáról intézkedés nincsen. Nehogy a 10000 frt sárba dobott pénz legyen felhívjuk a megye és község figyelmét. — Czélszerűnek véjük, hogy az ut folytatása s fentartása tekintetéből kellő felügyelet mellett ez idő szerint másuttalig értékesíthető orosházi s esetleg t-komlói közmunka is Orosháza községnek átengedtessek. — Cetera videant consuli.

● **Mártius 27-én** Orosháza község képviselő testülete gyűlést tartott, melyen a többiek között a községi elöljáróság indokolt indítványára de csakis névszerű szavazás után (!) elhatározott, a közpénzek és százezeret meghaladó kötvények biztos elhelyeztetése végett egy Vertheim-féle pénzszekrény megvétele. — E gyűlésre még vizsztatőrünk.

— **Az orosházi első alt. Ipartársulat** husvét másodnapján délután 2 órakor, Mayer Imre szalodájában rendkívüli közgyűlést tart, miről a társulat tagjai ezuton is értesítettek.

— **Hány ember van a világon.** A Magyarország és a Nagyvilág legutóbbi száma egy könyveskeről emlékezik meg, melynek ezime: „A föld népessége.” Kiadják Behm E. és Wagner H. Ezen füzetik szerint a világ összes népessége a következő:

Európa lakossága	309.178,300
Ázsia	824.548,050
Afrika	199.921,600
Ausztrália	4.748,600
Amerika	85.519,800
A világ összes lakossága	1.423.917,000.

Rendőri hírek.

A mezőhegyesi pusztas Fecskési gazdaságának cseléd sertéseit őrzött 12—13 éves kanasz gyermek f. é. mártius 3-án megfojtva egy kutban találtatott s 13 darab sertés ellopott.

Az illető batonyai csendbiztos nyomozás közben T.-Komlóson egy különben ismeretes gyanus emberrel találkozván, azt tétovázó feleletei folytán letartóztatotta, s az orosházi csendbiztoshoz behozta későn este érkezven meg, még csendlegényeink egyike a lovak kifogásával foglalkozott, a másik pedig néhány lépésnyire a podgyaszt vitte be — a fogoly H.-M.-vasarhelyi lakos Kérdő Balint megszökött.

A rögtöni nyomozás már is eredménytelennek mutatkozott, midőn a harmadik szomszéd udvarán egy kis kutyának a kút körüli folytonos ugatása figyelmet keltvén az is megvilágított, a szőkevény benne találtatott nyakán és gyomrán ejtett mély vágásokból vérezve; — orvosi gyors segély az elvérzéstől megmentette. — Öngyilkossági kísérletének okául azt mondotta, hogy örvöngő lévén ily rohamban ejtette magát a sebeket, s öngyilkosságot már többször is kísértett meg; — A vizsgálatból ki is derült, hogy ezen büntényben ártatlan, a folytonos nyomozás utóbb igazi nyomra vezetett s a gyilkosság, és tolvajlás bizonyos Králik János t.-komlósi egyénnt terheli, ki a sertésekkel csaba-felé húzódtott, hol nyolcz darab meg is került maga Králik János pedig Március 25-én Nagylakon elfogott.

Március 21-én a csanádemgyeci Tompa pusztáról, öt db. sertés lopatott ell, másnap tolvajok két mezőtúri, és egy kenderesi illetőségű egyének Orosházán elfogattak s a sertések is megkerültek.

— **Özvegy Korogyi Mártonné** tűrhető anyagi viszonyok közt élt sámsóni lakos mártius 27-én egy pusztai kutban halva találtatott, a vizsgálat szerint bús komorság vitte a szerencsétlen e tetre.

Figyelmeztetés. Horváth Jánosné magát „Mári”-nak nevezte mintegy 40 éves szakácsné ezüst neműek tolvajlásáért Csongorádról nyomoztatik a cseléd tartó házak ezen személyre figyelmeztetnek.

Gazdaszat, ipar és kereskedelem.

Orosházi hetivásár március 29-én.

Az izr. tunep daczára, nagy hetipiacunk volt. A behozott gabnaneműek jó árért el is keltek. Jegyzeteink: Buza elsőrendű 11 frt 80—90 kr. másodrendű 11 frt 20—40 kr., harmadrendű 10 frt Kukoricza 5 frt 10—20 kr. Csinquantin 5 frt 40—60 kr. Árpa 5 frt 20—30 kr. Zab 6 frt 30—40 kr. Köles 4 frt. Vetni való búkköny 5 frt 10—20 kr.

Időjárásunk a lehető legkellemesebb; vetéseink szépek s szép reményekre jogosítók.

Sorshúzás.

Budapest márczius 24-én 12, 15, 53, 36, 80.
Prága márczius 28-án 10, 15, 16, 33, 38.

Irodalom.

Magyarország és a Nagyvilág 11-ik száms következő érdekes tartalommal jelent meg: *Eltévesztett utak*. Regény. (Vértessé Arnold (X. folyt.) - Sötét hegyek. Költ. (Tolnai Lajos) - Rajzok a madarvilágból II. Egy „jó madár” (Euderes Aglaja.) - Egy boldogtalan története. (Jack) Regény (Daudet Alfonz.) (X. folyt.) - Fővárosi tárczalevél: márcziusi napokból. (Porzó.) - Színház. (r. l.) - Zene. (s. m.) - Keleti képek. - Pihenő szarvasok. (F. J.) - „Vigyázz!” (F. J.) - A szorgalmas. Költ. (Karlovszky Endre.) - Az órágyártás Amerikában - Különfélék - Sakk-felad. - Betűrejtvények. - Szerkesztői üzenetek

Rajzok. Keleti képek: A szerb nemzeti skulptúra gyűlése Belgrádban. örök katonaság partraszállítása Salonichiban. - Utcza Konstantinápolyban. Pera külvárosban - Pihenő szarvasok. „Vigyázz!”

A Petőfi-Társaság 12-ik számu lapja követ kezd érdekes tartalommal jelent meg: Az anyám levele (költemény) E. Kovács Gyulától. - Rendszeren így végződik (vig elbeszélés) Lauka Gusztávtól. - A köveshegyi lelkész fia (elbeszélés) Bodon Józseftől. - Látogatás a lipótmezei örültek házában. (hetiszemle) Balázs Sándortól. - Mikes Kelemen és hátrahagyott levelei (Tárca) Abafi ajótolis Hugo Victor legújabb könyve - Színház -LVegye.

Magyarország és a Nagyvilág 12-ik száma a következő, érdekes tartalommal jelent meg: Tartalom. Kerényi hattyudala. Költ. (Kemény Károly.) - Delelés (F. J.) - *Eltévesztett utak*. Regény. Vértessé Arnold (X. folyt.) - Hány ember van a földön? - Hideg szobor. Költ. (Harang.) - „Tamás bátya.” - Művészcsalád. - Toborzás Konstantinápolyban. - A kik igazán bójtöltek. - Fővárosi tárczalevél: bécsi tárczalevél. (Porzó.) - Színházak. (m. a. r. Nemo.) - Nagybójt predikáció a római Coliseumban. - Jack. Regény. (Daudet Alfonz.) (XI. folyt.) - Különfélék. - Sakk-feladv. - Képrejtvény. - Szerkesztői üzen.

Rajzok: Delelés. - „Tamás bátya.” - Művészi család. - Toborzás Konstantinápolyban. - Nagybójt-predikáció a római Coliseumban. - Jogtudományi dolgok. Humor 2-ik 9 képben.

A Petőfi-Társaság 13-ik számu lapja a következő érdekes tartalommal jelent meg: *Prológ* (költemény) Endrődi Sándortól. - *A köveshegyi lelkész fia* (elbeszélés) Bodon Józseftől *Látogatás a lipótmezei örültek házában.* (heti szemle) Balázs Sándortól. *Mikes Kelemen és hátrahagyott levelei* Tárca Abafi Lajostól. *Copperfield* Dávid. Színházak Vegyes

Előfizetési felhívás. Ama nagy haladás, melyet hazánk művelődésének minden ágában tapasztalhatunk, tán egy téren sem volt annyira hálás eredményü, mint a hazai történelmi kutatórások kiaknázásában, mért nem számítva mindazon fontos leletek hecsét, melyek az utóbbi időben régi könyv- és levéltárainkban tétettek, nagy és szép láttért nyitnak a jövőbe azoknak, kik történelmi oklevelek felkutatásában fáradoznak.

A jelen sorokkal egy új hasonszaku jelenségre akarjuk felhívni a történelembarátok figyelmét, mely méltán megérdemli az elismerést a fáradságtalan szerzők részére ama hangya-szorgalomért, mellyel az anyagot összegyűjtötték. - A munka békésmegyei oklevelek **újabb, eddig még sehol sem közölt** darabok gyűjteményét tartalmazza, címe: **„Békésmegyei oklevéltár”** újabb kötet gyűjtötték Haan Lajos és Zsilinszky Mihály.

Ez oklevéltár mintegy 200 latin és magyar oklevélből áll, melyek legközelebb ugyan Békésvármegyére és vidékére; de általában hazánk legrégebb, kiválóan pedig török-magyarokori történelmére, a n p azonkori életére, birtokviszonyaira, az igazságszolgáltatásra és közigazgatásra, szóval a bel-élet legérdekesebb viszonyaira vetnek fölőtte tanulságos világot.

Alólírott kiadók nem vélnék hiú reményt táplálni, midőn e nagy anyagi áldozatokat igénylő vállalat kiadásánál a hazai történelem minden barátja, de különösen Békésmegye és vidékének érdeklődése meleg érdeklődésére és szives pártolására számítanak.

A munka igen díszes kiállításban nagy 8-ad rétu alakban s finom papíron nyomtatva, április havában fog megjelenni.

Előfizetési ára 2 frt 20 kr., mely összeget alólírott könyvkereskedésbe kérjük beküldeni. - Bolti ára magasabb leend.

Budapest, 1877. márczius hó 26-án.

Tetteg Nándor és tarsa,

a „m gyar történelmi társulat” könyv-árusa.

Az „Uj idők” t. előfizetőihez Van szerencsénk tudósítani az „Uj idők” t. olvasóit, miképp lapunk több heti késedelmet s rendetlen megjelenését a szerkesztő hosszabb betegeskedése okozta, s miután még jelenben is gyöngélkedő állapotban van: orvosi javaslatra kénytelen 5-6 hétre felfüggesztetni. Miután pedig felelősségénél fogva lapját más kezékre kizárni nem akarja, lapunknak legközelebbi, azaz 8-ik száma csak május 26-án - éppen egy évnegyedi s ünetelés után - fog mulhatlanul megjelenni s a januártól előfizetőknak aként megküldetű, mintha előfizetők ápriltól történt volna. Így éppen 13 szám, azaz egy évnegyedi tartalom marad ki s mert mind a lap számozása, mind pedig közlemény i folytatógasak lesznek, e miatt - egyöntetűen bár - ez évfolyama lapunknak csak 39 számból fog állni.

Kérjük ez általunk leghelyesebbnek vélt intézkedést a helyzet beszámításával kegyesen elfogadni és mi igyekezni fogunk e kis kellemetlenséget az új életbelépés

alkalmával kegyesen elfogadni és mi igyekezni fogunk e kis kellemetlenséget az új életbelépés alkalmával karpótolni.

Budapest, 1877. márcz. közepén,

teljes tisztelettel

az „Uj idők” kiadóhivatala.

Legyen szabad reménylenem, hogy e bizonyára engem legsúlyosabban érintő kis es mény nemes türelmököt meg nem zavarj és irántam való becses bizalmokat a jövőre meg nem ingatja. Részemről meg vagyok nyugtatva arra nézve, hogy május vége felé újult erővel és szabadabb lélekkel folytathatom e magamra vállalt kellemes köteleseget és én is igyekezni fogok, hogy lapom t. olvasói e kis kellemetlenséget mielőbb elűljék s ne becsásák nekem, mint kire az - aránytalanul a leghátrányosabb.

Kelt mint fent,

kiváló tisztelettel

Benedek Aladár,

mint az „Uj idők” felelős szerkesztője.

Felelős szerkesztő: **Foltiny Ignác.**

Kiadótulajdonosok: **Böhm és Patzauer.**

Nyilttér.)

Értesítés.

Alólírottak tisztelettel értesítik a helybelyi és vidéki közönséget, hogy *Pestről ide telepedvén; ajánlják magukat*

szobafestésre és színezésre

a legújabb divatu minták szerint *jutányosárák mellett.*

Lakás: *Na gyutezán, Mislzay-féleházban, az izr templom átellenében.*

A n. é közönség szives pártfogásáttisztelettel kéri

FRIDMANN és GOTTFRIED.

*) Az e rovatban közölttekért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

II I I E N D E T I E S E S.

Az „OROSHÁZA”

ezimű hetilapra

előfizethetni

a könyvnyomdában.

Három negyedévre — 3 frt.

Félévre — 2 frt.

Negyedévre — 1 frt.

Böhm és Patzauer

az „Oroshaza” kiadói.

Kész-ruha- és kalap-raktári jelentés!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a helyben több éven át fennálló

Készruha- és kalap-raktáramat

bel- és külföldi tágkörű összeköttetésem folytán, a tavaszi és nyári idényre, mindennemű igényeknek megfelelőleg berendezte; ajánlom nagy választéku raktáramat

kész férfi és gyermek-ruhákból.

melyek a legújabb divat szerint elkészítve, igen olcsó árakon kaphatók. Minta szerinti megrendelések három nap alatt teljesíttetnek.

Ajánlom továbbá minden alakú, legfinomabb bel- és külföldi

férfi és gyermek-kalapjaimat,

különösen a divatban levő és éppen most érkezett Kossuth kalapokat, Abdul Kherim sapkákat a legjutányosabb árak mellett.

Finom kesztyűk és nyakkendők.

Ezenkívül kaphatók mindennemű elsőrendű

VARRÓGÉPEK,

u. m. Wheeler és Wilson, Howe, Singer stb. családok és iparüzők részére 5 évi jótállás, ingyen betanítással és előnyös részletfizetés mellett. — E gépekhez mindenféle szükséglet u. m. géprészek, tűk, ezernák és kenő olaj legjutányosabban kapható. Javítások jótállás mellett eszközöltetnek.

szűcs-munkák

u. m. női és férfi bundák, muffok, boirok, (gallérok), sapkák stb., pontos és gyors elkészítést és javítását nemkülönböztetve kinyaralás végett a fennevezett ezikeket teljes jótállás és jutányos feltételek mellett elvállalom.

SZALMAKALAPOKAT.

tisztítás és legújabb divat szerinti átalakítás végett április hó 10-ig elvállalom lehető legjutányosabban

Tisztelettel

Bille Adolf.

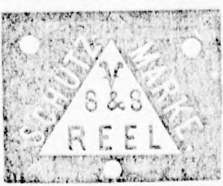
Bátorkodunk

t. c. gazdasszonyainkat

egy nagy takarékoságra figyelmeztetni, mely a kávénak füge-kávéval együtt főzésből áll. Ezáltal két-féle előnyt nyerhetni. Az első: a kávénak íze tetemesen javul; a második: olcsó megszerzése megtakarítást szerez. Ennélfogva megkísérlésre fölkéremnek

Valódi füge-kávéval.

Midőn minden csomag tartalmaért (aranyozott felszereléssel ellátott kávéknak) valódiságát illetőleg 100 forinttal jótállunk, ide nyomott védjegyünket különös figyelmükbe ajánljuk.

Schmidt Viktor és fia.

cs. k. szabadm. gyárnok Bécsben.

Raktár Orosházán:

Prag Józsefnél

! Fa üzleti jelentés!

Absirt, mint Lázár és Somenfalvi, Friedländer és Steiner, orosházi faüzleti cég üzletvezetője, bátorítja a n. é. közönséget tudtára adni, miszerint most, a midőn a tavaszi építkezések kezdődnek

dusan ellátott faraktárban a legjobb tisztai fát készített minőségű épületfa, deszka, lév és zsindély legjutányosabb árak mellett kaphatók.

Bármilyen nagy megrendelésnek is, mindenféle megrendelések

saját fűrész-gépünk

használatával rögtön szállítható.

A faraktár, a Buzapiczon, özv. Politzerné házában van, hova a t. v. vöket tisztelettel meghívja

Erőss Márton,
üzletvezető.